

Ermənistan silahlı qüvvələrinin hücumları nəticəsində yaralanmış, əsirlikdə və girovluqda işgəncələrə məruz qalmış, mina qurbanı olmuş şəxslər məhkəmədə ifadə veriblər

Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü nəticəsində sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, müharibə cinayətləri, o cümlədən təcavüzkar müharibənin hazırlanması və aparılması, soyqırımı, müharibə qanunlarını və qaydalarını pozma, habelə terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə, hakimiyyəti zorla ələ keçirmə, onu zorla saxlama və digər çoxsaylı cinayətlər törətməkdə təqsirləndirilən Ermənistan Respublikasının vətəndaşları Arayik Harutyunyan, Arkadi Qukasyan, Bako Sahakyan, Davit İşxanyan, David Babayan, Levon Mnatsakanyan və digərlərinin barəsində olan cinayət işləri üzrə açıq məhkəmə prosesinin baxış iclası iyulun 28-də davam etdirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Bakı Hərbi Məhkəməsinə hakimlər Zeynal Ağayevin sədrliyi ilə, Camal Ramazanovdan və Anar Rzaevdən ibarət tərkibdə (ehtiyat hakim Günel Səmədova) keçirilən məhkəmə iclasında təqsirləndirilən şəxslərin hər biri bildikləri dildə tərcüməçi, həmçinin müdafiələri üçün vəkillərlə təmin olunub.

İclasda təqsirləndirilən şəxslər, onların müdafiəçiləri, zərərçəkmiş şəxslərin bir qismi, onların hüquqi varisləri və nümayəndələri, həmçinin dövlət ittihamını müdafiə edən prokurorlar iştirak ediblər.

Hakim Zeynal Ağayev prosesdə ilk dəfə iştirak edən zərərçəkmiş şəxslərə məhkəmə heyətini, dövlət ittihamını müdafiə edən prokurorları, tərcüməçiləri və s. təqdim edib, habelə onların qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş hüquqlarını və vəzifələrini izah edib.

Zərərçəkmiş şəxs Tahir Mahmudov ifadəsində 2021-ci il iyulun 21-də Xocalı rayonunda mina partlaması nəticəsində ağır xəsarət aldığını bildirib. O, hadisə zamanı ərazidə şirkətlərdən birinin əməkdaşı qismində mühafizəçi vəzifəsində işləyirmiş.

Cümşüd Qəhrəmanov ifadəsində yaşadığı Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin 2020-ci ildə baş vermiş 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı mütəmadi olaraq Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən artilleriya atəsinə tutulduğunu bildirib. 2020-ci il oktyabrın 1-də mərmilərdən biri onun həyatına düşüb. Nəticədə evinə zərər dəyib, heyvanları tələf olub. O, dövlət ittihamçısı Fuad Musayevin suallarına cavabında kəndin atəşə tutulması zamanı digər evlərə də zərər dəydiyini, kənd sakini Hilal Həzi-

yevin yaralandığını deyib.

Zərərçəkmiş şəxs Hilal Həziyev ifadəsində C.Qəhrəmanovun dediklərini təsdiqləyərək 2020-ci il sentyabrın 28-də Cocuq Mərcanlı kəndində üz nahiyyəsindən qəlpə xəsarəti aldığını söyləyib.

Gülüğlan Mirzəliyev ifadəsində 2021-ci ilin fevral ayında Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində minaya düşərək xəsarət aldığını bildirib. "Topuğum üç yerdən sındı", - deyə o əlavə edib.

Ramil Fərhadov ifadəsində Vətən müharibəsi zamanı Cocuq Mərcanlı kəndində yaşadığı evə mərmir düşdüyünü söyləyib. Zərərçəkmiş bildirib ki, Cocuq Mərcanlı kəndində Azərbaycan Ordusunun heç bir silahlı birləşməsi olmayıb, kənddən Ermənistan silahlı qüvvələrinə qarşı atəş açılmayıb.

Elnur Əmiraslanov ifadəsində 2018-ci ildə Tərtərdə hərbi xidmətdə olarkən Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatı nəticəsində güllə yarası aldığını deyib.

Mirhəsən Hüseynov ifadəsində Vətən müharibəsi zamanı oktyabrın 26-da Laçın istiqamətində artilleriya atəşi nəticəsində qəlpə yarası aldığını bildirib. O, dövlət ittihamçısı Təranə Məmmədovanın suallarına cavabında bildirib ki, hadisə zamanı təxminən 15 nəfər azərbaycanlı yaralanıb.

Aqşin Hüseynov ifadəsində 1992-ci il iyunun 8-də Qazax rayonunun Qızılhacılı kəndində döyüşlər zamanı qarşı tərəfdən atılmış minaatan mərmisinin partlaması nəticəsində yaralandığını bildirib. O, Baş Prokurorluğun Dövlət ittihamının müdafiəsi üzrə idarəsinin şöbə rəisi Nəsir Bayramovun suallarına cavabında hadisə zamanı daha iki nəfərin yaralandığını, Tahir Yunisovun isə şəhid olduğunu söyləyib.

Kamil Hüseynov ifadəsində Vətən müharibəsi zamanı - 2020-ci il sentyabrın 28-də Tərtərin Çaylı kəndi istiqamətində güllə yarası aldığını bildirib. O, Baş prokurorun böyük köməkçisi Vüsal Əliyevin suallarına cavabında qarşı tərəfin həmin vaxt minaatanlardan, avtomat və pulemyotlardan atəş açdığını söyləyib.

Pərviz Nəcəfov ifadəsində 2022-ci il oktyabrın 8-də Ağdamda yolda şirkət əməkdaşı qismində çalışan zaman piyadaəleyhinə minaya düşərək xəsarət aldığını bildirib.

Bəxtiyar Məmmədov 1993-cü ilin may ayında Ağdam rayonunun Qalayçılar kəndində əsir götürüldüyünü söyləyib. O, əsirlikdə üç il saxlanılıb. Zərərçəkmiş şəxs dövlət ittihamçısı Vüsal Abdullayevin suallarına cavabında əsirlik zamanı Şuşada, Xankəndidə və digər ərazilərdə saxlanıldığını bildirib. Əsirlik müddətində, həmçinin qəddar və qeyri-insani rəftara, müxtəlif işgəncələrə məruz qalıb.

Sabir Haqverdiyev, İdyal Allahverdiyev, Murad Bənnayev, Özal İsmayılov, Ramin Əfəndiyev, Orxan Salıfov, Ağasif Həmidov, Hüseyn Cavadov, Pərviz Həsənov ifadələrində 2020-ci ildə baş vermiş Vətən müharibəsi zamanı Ermənistan silahlı qüvvələrinin açdığı atəşlər nəticəsində yaralandıqlarını bildiriblər.

Zərərçəkmiş şəxs Amin Musayev ifadəsində 2020-ci ildə Vətən müharibəsi zamanı güllə yarası aldığını, yaralı vəziyyətdə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən əsir

götürüldüyünü, əsirlik müddətində hər gün işgəncələrə məruz qaldığını bildirib.

O, noyabrın 8-də Şuşa və Xankəndi şəhərləri arasındakı ərazidə yaralandığını, noyabrın 11-də əsir götürüldüyünü deyib. Əsir götürülən vaxt ona qarşı nalayiq ifadələr işlədilib. A.Musayev onlara cavab verən zaman avtomatın qundağı ilə alın hissəsindən vurulub və avtomobilə mindirilib. Maşında döyülməsi nəticəsində huşunu itirib. Sonradan İrəvana aparıldığını öyrənib.

"Ayağım yaralı idi. Əsirlik zamanı gəlib ayağımı təmizləyəndə bilərəkdən biz vasitəsilə ağrımı artırır, bununla da işgəncə verirdilər. Halbuki oraya tibbi şlanq - drenaj qoyulmalı idi ki, çirk axsın. Onu etmirdilər. Çirk ayağımın içində qalaraq zərərli şəkildə bizlə təmizləyirdilər. Səsim çıxdıqca daha çox zorakılıq göstərirdilər. Hətta boynuma qədər üzərimə qaynar su tökürdülər", - deyə A.Musayev qeyd edib.

O, dekabrın 14-də Azərbaycana təhvil verilib.

Təqsirləndirilən şəxs David Babayan A.Musayevə sual verərək onun noyabrın 8-dən 11-dək olan müddətdə döyüş yoldaşları tərəfindən nə üçün aparılmamasını soruşub. A.Musayev sualı belə cavablandırıb: "Döyüş yoldaşlarım şəhid olmuşdu. Yaralandığım vaxt huşumu itirmişdim. Sağ qalan döyüş yoldaşlarım elə biliblər ki, şəhid olmuşam. Müharibə vaxtı şəhidləri və yaralıları dərhal çıxartmaq ol-

mur". O, D.Babayanın digər sualına cavabında isə deyib ki, Ermənistan-da əsirlikdə saxlanıldığı müddətdə sağlamlığını itirib.

Xəyal Məmmədov 2022-ci il sentyabrın 12-də Xocavənddə Ermənistan silahlı qüvvələrinin qalıqları və qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələrinin açdığı atəş nəticəsində yaralandığını bildirib.

Emin Quşçiyev ifadəsində 2023-cü il mayın 10-da Kəlbəcərdə Ermənistandan açılmış atəş nəticəsində yaralandığını söyləyib.

Bəkir Kərimov 1992-ci il martın 24-də Ağstafa rayonunda alma bağında işlədiyi zaman girov götürüldüyünü söyləyib. Həmin vaxt onunla birlikdə daha beş nəfər azərbaycanlı girov götürülüb. Əvvəlcə Bərd rayonuna, sonra isə İrəvan şəhərinə aparılıblar. Onlar döyülüb, söyülüb, işgəncələrə məruz qalıblar.

Həsən Həsənov ifadəsində B.Kərimovla birlikdə girov götürüldüyünü, bir həftə sonra girovluqdan azad olunduğunu söyləyib.

Məhəmməd Bayramov ifadəsində B.Kərimov və H.Həsənovla birlikdə girov götürüldüyünü söyləyib. Bildirib ki, girovluqda olduğu vaxt Ermənistan hərbcisi qulağının bir hissəsini bıçaqla kəsərək qoparıb.

Sahib Bağırov ifadəsində 1995-ci ildə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən əsir götürüldüyünü bildirib. Əsirlikdə döyülüb, işgəncələrə məruz qalıb, yeddi dişi, barmağının iki dırnağı çıxarılıb. Bir ildən sonra isə Azərbaycan tərəfinə qaytarılıb.

Mülki şəxslər - Fuad Qurbanlı, Elnur Zülfüqarov, Qurban Qurbanov, İlham Əhmədov, Samir Qasımov, Fəqan Mustafayev, Nicat Baxışov ifadələrində Vətən müharibəsi zamanı oktyabrın 28-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin Bərdə rayonuna raket atması nəticəsində yaralandıqlarını deyiblər.

Əlyar Ocaqverdiyev iki dəfə - 2020-ci il dekabrın 13-də və 2021-ci il yanvarın 13-də mina partlaması nəticəsində xəsarət aldığını bildirib. O, yol idarəsinin əməkdaşı qismində yol tikintisi ilə məşğul olurdu.

Ağa Səfəraliyev 1993-cü ildə,

Faiq Namazov 1992-ci ildə Azərbaycanın suveren əraziləri uğrunda gedən döyüşlər zamanı düşmən tərəfdən atılan atəşlər nəticəsində xəsarət aldıqlarını söyləyiblər.

Seymur Məmmədov Vətən müharibəsi zamanı sentyabrın 28-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin açdığı artilleriya atəşi nəticəsində yaralandığını söyləyib. Hadisə zamanı yanında olan Xəliq və Elşən Abbasov qardaşları həlak olub, Faiq Mahmudov isə yaralanıb.

Əsəd Rüstəmov ifadəsində 2016-cı il martın 19-da Tərtər rayonunun Qapanlı kəndində mülki şəxs qismində avtomobillə gedərkən Ermənistan silahlı qüvvələrinin atəşi nəticəsində güllə yarası aldığını söyləyib.

Zərərçəkmiş şəxslər - Sabir Lətifov Xocavənd, Oruc Rüstəmov Cəbrayıl, Təzəgül Həməzəyeva Zəngilan, Sarı Baxışov Kəlbəcər rayonundan məcburi köçkün düşdüklerini, evlərinin, mülklərinin həmin vaxt Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğalı altında olan ərazilərdə qaldığını bildiriblər.

Zərərçəkmişlər, həmçinin təqsirləndirilən şəxslərin, onların müdafiəçilərinin və özlərinin nümayəndələrinin suallarını da cavablandırıblar.

Məhkəmə prosesi iyulun 31-də davam etdiriləcək.

Qeyd edək ki, Ermənistan dövlətinin, onun dövlət qurumlarının vəzifəli şəxslərinin, hərbi qüvvələrinin və qanunsuz silahlı birləşmələrin bilavasitə rəhbərliyi və iştirakı, şifahi-yazılı qaydada verdiyi tapşırıq, göstəriş və təlimatları, maddi, texniki, şəxsi heyətlə verdiyi dəstəyi, mərkəzi qaydada idarəçiliyi əsasında, eləcə də ciddi nəzarəti altında Azərbaycan ərazisində daxili və beynəlxalq hüquq normalarına zidd şəkildə, Azərbaycana hərbi təcavüz etmək məqsədilə yaradılmış, həmçinin Köçəryan Robert Sedraki, Sarkisyan Serj Azati, Manukyan Vazgen Mikaeli, Sarkisyan Vazgen Zaveni, Babayan Samvel Andraniqi, Balasanyan Vitali Mikaeli, Balayan Zori Hayki, Ohanyan Seyran Muşeqi, Qaramyan Arşavir Surenoviç, Melkonyan Monte Çarlz və digərlərinin rəhbərliyi, bilavasitə və

dolayı iştirakları ilə Ermənistan dövləti, o cümlədən sözügedən cinayətkar birlik tərəfindən aparılan təcavüzkar müharibənin gedişində törədilmiş çoxsaylı cinayət faktlarına dair cinayət işi üzrə 15 təqsirləndirilən şəxs ittiham edilir.

Həmin şəxslər, yəni Harutyunyan Arayik Vladimiri, Qukasyan Arkadi Arşaviri, Sahakyan Bako Sahaki, İşxanyan Davit Rubeni, Manukyan David Azatini, Babayan David Klimi, Mnatsakanyan Levon Henrikoviç, Beqlaryan Vasili İvani, Qazaryan Erik Roberti, Allahverdiyev Davit Nelsoni, Stepanyan Qurban Homeri, Balayan Levon Romiki, Babayan Madat Arakeloviç, Martirosyan Qarik Qriqori, Paşayan Melikset Vladimiri Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 100 (təcavüzkar müharibəni planlaşdırma, hazırlama, başlama və aparma), 102 (beynəlxalq müdafiədən istifadə edən şəxslərə və ya təşkilatlara hücum etmə), 103 (soyqırımı), 105 (əhalini məhv etmə), 106 (köləlik), 107 (əhalini deportasiya etmə və ya məcburi köçürmə), 109 (təqib), 110 (insanları zorakılıqla yoxa çıxarma), 112 (beynəlxalq hüquq normalarına zidd azadlıqdan məhrum etmə), 113 (işgəncə), 114 (muzdluluq), 115 (müharibə qanunlarını və adətlərini pozma), 116 (silahlı münasibə zamanı beynəlxalq humanitar hüquq normalarını pozma), 118 (hərbi soyğunçuluq), 120 (qəsdən adam öldürmə), 192 (qanunsuz sahibkarlıq), 214 (terrorçuluq), 214-1 (terrorçuluğu maliyyələşdirmə), 218 (cinayətkar birlik (təşkilat) yaratma), 228 (qanunsuz olaraq silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı, partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və gözdirmə), 270-1 (aviasiya təhlükəsizliyinə təhdid yaradan əməllər), 277 (dövlət xadiminin və ya ictimai xadimin həyatına sui-qəsd etmə), 278 (hakimiyyəti zorla ələ keçirmə və onu zorla saxlama, dövlətin konstitusiyaya quruluşunu zorla dəyişdirmə), 279-cu (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələri və qrupları yaratma) və digər maddələri ilə ittiham olunurlar.